

Gajdics Ottó - Esterházy Dopemannal éledezik

2013 december 03. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Lopnak. Gátlástalanul, szemérmetlenül. Igaz, a húsosfazekaktól momentán kissé távolabb kerültek, ezért szavakat, mondatokat, szimbólumokat, életm?veket és m?vészeket rabolnak. Majd a lopást azokra fogják, akikt?l lopnak. Most épp Ady Endrét viszik.

Páholy - El a sz?rös szoci kezekkel Ady Endrét?l!

Születésnapjának 136. évfordulóján konferenciát szervezett az MSZMP él? örökségét ápoló Földes György által igazgatott Politikatörténeti Intézet. Tudósítását a magasröpt? elménckedésr?l Ferencz Gy?z? költ?t idézve imigyen kezdte egy széls?baloldali újság:

„Ha a lapok ismét megjelentetnék Ady Endre tárcáit, senki nem venné észre, hogy több mint száz éve íródtak. Az ? gyomra is felfordult a magyar választási harc és az antiszemitizmus elterjedése láttán, kárhoztatta a korrupciót, az ország elmaradottságát, a haladás ellenségeit.”

És valóban, Ady ilyen volt. De rendkívül találó mondatokat bogarászhatnánk ki életm?véb?l a politika azon megnyilvánulásaira is, amikor álbaloldali milliárdosok hullatnak krokodilkönnyeket a hajléktalanokért és az éhez?kért kétes körülmények között zabrált aranyaikon ülve, miközben az igazságosság nevében gazdagnak hazudják azt, aki többet keres az átlagbérnél. Ugye, disznófej? nagyurak? Arra is nagyon kíváncsi lennék, szerinte ki ma a haladás ellensége, kit tenne felel?ssé az ország elmaradottságáért, t?rné-e, hogy a világ legkorruptabb gazemberei nevezzenek korruptnak másokat. Azonban ezen a bugyuta szinten nevetséges egy zsenir?l gondolkodni. Ezért inkább felszólítom a szocialista pártpanoptikum zombihadseregét: El a kezekkel Ady Endrét?l!

Már akkor sokkal hangosabban kellett volna szólni, amikor József Attilát próbálták röhejes módon úgy beállítani, mintha a költ?nek bármi köze is lenne az általuk hazudott baloldalisághoz. Nemrég Kölcseyt mocskolták, az sem érte el mindenki ingerküszöbét. Érthetetlen a normálisan gondolkodó emberek defenzívája a kultúra területén, amit a balliberális agymosó banda már rég a saját felvonulási terepévé tett. Pedig nagyon nem mindegy megváltozik-e, és mikor ez az uralkodó trend. Sokkal több múlik azon, mi történik a kultúra területén, mint amit ezek a történések önmagukban jelentenek. A baloldal már rájött, hogy még a pártpolitikai üzenetek célba juttatását is dönt?en befolyásolja, hogyan reagál rájuk ez a közeg. Nem véletlen, hogy azt állítják, a jelenlegi kormány lemondott err?l az alrendszerr?l, nem érdekli a kultúra, a m?vészet, csak zsákmányszerz? akciók helyszíneként tekint rá. Még ha össze is keverednek ebben a kijelentésben vágyaik a valóság elemeivel, akkor is elgondolkodtató a közhangulat számukra kedvez? alakulása.

Nem hiszem el például, hogy csak én emlékszem azokra a hazug, minden jelent?sebb alkotót (Adyt, József Attilát különösen) a szocializmus hírnökének beállító tankönyvi elemzésekre, amelyeket még a nyomdában úgy kellett volna megritkítani, mint a Holt költ?k társasága cím? film emlékezetes jelenetében tépik ki a fellelkesült diákok irodalomkönyvükb?l a baromságot. Nem igaz, hogy csak nekem voltak nyugodtan h?snek nevezhet? magyartanáraim, akik nem csak a forradalmi verseket tanították, hanem az istenkeres?ket, a létkérdéseket feszeget?ket, a szerelmeseket is. Miért nem fogunk össze? Miért nem kiáltunk egy nagyot? Miért nem vesszük észre, hogy az el?z? rendszer itt maradt figurái az újonnan kiképzett követ?ikkel már megint mindent jobban tudnak, a mindent ki- és megmagyarázók már megint itt vannak, és lopnak szemérmetlenül. Most a példaképeinket, a szimbólumainkat, a szavainkat. Mert nekik nincs. De kampány van, szólítja ?ket az agyukba égetett politikai program. Ezért kell elvenniük Adyt is. És nincs vége a sornak. Jön majd Shakespeare, Schiller, Dosztojevszkij, Gorkij, Shaw, Móricz, Kosztolányi, Thomas Mann, Franz Kafka, csak találjanak jó apropót.

Honnan szedem ezt a listát? A már említett Ady-konferencia egyik el?adója volt az MSZMP Központi Bizottságának tudományos, közoktatási és kulturális osztályának valamikori munkatársa, az MTA Lukács György archívumának egykori tudományos f?munkatársa, a Lukács György Alapítvány kuratóriumának elnöke, az MSZP tudományos tagozatának elnökségi tagja, a 2010 el?tti rádiós médiakuratórium szocialista delegáltja, Agárdi Péter. ? sorolta a fenti neveket egy korábbi tanulmányában. De még érdekesebb, amit az él?kr?l ír. Hagymázas teóriájában azt állítja, hogy az úgynevezett szimbolikus politizálás terén szinte ledolgozhatatlan hátrányban van a baloldal a Horthy-kultuszt ébresztget?, nyilasokat példaképül állító, az id? kerekét visszaforgató jobboldallal szemben. Ennek okát természetesen nem saját hazugságaikban találja meg, hanem pusztán elvtársai er?tlenségének és rosszul átélt szégyenérzetéb?l fakadó tehetetlenségének tulajdonítja, amit a rendszerváltás el?tti id?szak „értékeinek” feldolgozatlanságával indokol. Bátorítja is ?ket a sokkal aktívabb kiállásra a baloldali kultúra felfogás mellett. És láss csodát, már felcsillant szemében a reménysugár:

„Bármilyen jogosak is ezek az éles (többnyire önkritikus) elemzések, azért látnunk kell egy baloldali–liberális–demokratikus ellenkultúra éledezését is – például köztéri akciókban, versben, színházi rendezésekben, irodalmi publicisztikában, fotómontázsban, digitális m?vészetben; akár divatszer?en is. A „neten lógó” fiatalabb és id?sebb korosztályok között elementáris hatása van a radikálisan társadalomkritikus montírozott gúnyképeknek, az ún. mémeknek. Nem szeretnék senkit „kompromittálni”, de tény: az elmúlt másfél-két évtizedben s különösen 2-3 éve elszaporodtak a mindenféle tekintélyelv?séget, emberi aljasságot, másokat kiszolgáltatottságba taszító újrendiséget, g?göt és nacionalizmust m?vészi er?vel sújtó lírai és kisprózai remekm?vek is (a már eltávozott Orbán Ottótól kezdve Kemény Istvánig, Térey Jánostól Parti Nagy Lajosig, Erd?s Virágtól Kántor Péterig; illetve Esterházy Pétert?l Háy Jánosig, Kácsor Zsolttól Grecsó Krisztiánig…). De sorolhatnám azokat a színházi produkciókat, rendezéseket (Alföldi Róbertt?l Mohácsi Jánosig, Máté Gábortól Pintér Béláig, Mácsai Páltól Rába Rolandig, Ascher Tamástól Bodó Viktorig, Zsótér Sándortól Csizmadia Tiborig, az újabban csak ritkán rendez? Schilling Árpádtól Zsámbéki Gáborig), azokat a könny?- és rockzenei koncerteket, hiphop- és rap-együtteseket (Ganxsta Zolee-tól az Akkezdet Phiaiig, Beck Zolitól Geszti Péterig, Bródy Jánostól Dopemanig), azokat a félamat?r kiállításokat és internetes kompozíciókat, amelyek szintén s?r?n telítve vannak a mával.”

Leleplez? erej? felsorolás, akár akart kompromittálni bárkit, akár nem. Gyakorlatilag Konrád Györgyön és Heller Ágnesen kívül Agárdi megnevezett mindenkit, akinek dönt? szerepe volt abban, hogy a Páholy cím? m?sor létrejöjjön. Mert bár állítása szerint ez a csapat nem tudta, nem is fogja tudni fölszámolni a baloldali kultúra hendikepjét, s még kevésbé volt képes átvenni a kezdeményezést, azért ebben a levezetésben is sikerült egy méretes hazugságot elrejtenie. Nevezettek ugyanis a magyar kortárs m?vészet legsikeresebb, legkezdeményez?bb alakjai, még akkor is, ha kvalitásaik finoman szólva nem egyenérték?ek. Olyannyira, hogy ?k és rajongóik nem is ismernek el m?vésznek senkit és m?alkotásnak semmit, ami nem t?lük származik, vagy nem

az ? módszereiket alkalmazza. Nemzeti konzervatív oldalon éppen miattuk érzik sokan fölszámolhatatlannak hendikepjüket. Azért nem szállnak vitába – egyébként termékeny módon – saját m?veik, ars poeticájuk, m?vészetfilozófiájuk felmutatásával, mert könnyen a mell?zés, a kiszorítás, a lebunkózás élményében lehet részük, miközben azt látják, hogy az aktuális kultúrpolitika is inkább az odasimulást, az alkalmazkodást, a konfliktuskerül? kiegyezést preferálja. Hiába hozza fel a balliberális oldal ellenpéldaként a Magyar M?vészeti Akadémiát, mert annak valódi kulturális esemény, m?vészi teljesítmény még nem, egyel?re inkább a botrányok ellenére szilárd politikai akarat adja a rangját. De definiálatlan, mit tekintünk jobboldali kultúrának, ha van ilyen egyáltalán.

„A baloldal kultúrája tehát nem valamiféle elkülönített, ideologikusan lesz?kítve értelmezett baloldali kultúra, hanem egy tág, nyitott, sokszín?bb értékövezet és gyakorlat, amelynek a funkciója az, hogy társadalompolitikai értelemben „baloldali”. A modern civilizációk m?ködésének és fejl?désének alapja a társadalom általános m?veltsége, iskolázottsága, munkakultúrája, az egyes szociális rétegek, osztályok kulturális állapota, az egyenl?tlenségek természete és dinamikája.” – írja Agárdi.

Vallomás ez az egész pályás letámadásról, arról a szemléletr?l, hogy ami kultúra, az csak és kizárólag baloldali lehet. Következésképpen, ami nem baloldali, jobb esetben csak ellenkultúra, ellenségesebb megközelítésben kulturálatlanság. És ezzel semmit nem tud kezdeni a rendszerváltás el?tt elnyomott, azóta pedig kisemmizett jobboldal. Még ma is sokszor hallani az önironikus sóhajt kultúráról, m?vészetr?l beszélget? nemzeti érzelm? értelmiségiekt?l, konzervatív gondolkodóktól, hogy „nem baj, majd ha kormányon leszünk!”

A rend kedvéért, és a Páholy el?remutató gondolkodásának bizonyítékaként nem hallgatom el az Adyról születésnapján megszületett legjobb mondatot sem. Földes György úgy vélte, a költ? a nemzeti önreflexió alapja lehet. Úgy van. Egyet értünk. Ehhez azonban hátrább a szocialista agarakkal! Úgy nem lesz párbeszéd, ha mindenki nacionalista, náci, fasiszta, rasszista, kirekeszt?, antiszemita, korrupt bunkó, ha nem baloldali. Akkor a jobboldal számára minden vele egyet nem ért? marad MSZMP-s, kommunista, bolsevik, padlássöpr?, kitelepít?, er?szaktev?, tolvaj, korrupt gazember. Abba kellene már ezt hagyni. De ez nem fog menni, csak egyenrangú felekként, a kölcsönös tiszteletet megadva, érdekl?dve és érzékenyen egymás iránt. Olvassunk tehát úgy verset, publicisztikát, hogy nem csak a másikról alkotott (bal)ítéleteinkhez, téveszméinkhez keressük az idézhet? töredékeket, hanem megpróbáljuk megérteni az egészet. Akkor is, ha minden eltörve, láng részekben, szerelem darabokban! Vagy éppen ezért.

Gajdics Ottó - mno.hu

Ajánló